РЕПУБЛИКАСЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISËSË VERIUT
ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS

ПЛОШТАД "МАЈКА ТЕРЕЗА" Б.Б., 6330 СТРУГА / SHESHI "NËNË TEREZA" P.N.,6330 STRUGË / Тел./Tel. +389 46 781 335, 781 223, 782 015, Факс/Faks 781 434
web: struga.gov.mk,
e-mail: kryetari@struga.gov.mk,
info@struga.gov.mk

бр/nr. 22-4823/1
04.12.2024
СТРУГА / STRUGË

ДО:

Совет на општина Струга
Одделение за поддршка на градоначалникот и организација на работата советот

DERI TE:

Këshilli i komunës së Strugës
Njësia për përkrahjen e kryetarit dhe organizimin e punës së këshillit

Предмет: Барање

Почитувани,

Бараме од Вас на наредна седница која ќе ја одржи Советот на општина Струга да биде ставена точка на дневен ред Предлог – Програма за родова еднаквост.

Lënda: Kërkesë

Të nderuar,

Ju lusim që në mbledhjen e radhës të mbajtur nga Këshilli i Komunës së Strugës, në rend dite të vendoset Propozim-Program për Barazi gjinore

Прилог:
- Предлог – Програма за родова еднаквост

Shtojcë:
- Propozim- Program për Barazi gjinore

ОПШТИНА СТРУГА
Градоначалник,
Д-р Рамис Мерко

KOMUNA E STRUGËS
Kryetar i komunës,
Dr.Ramis Merko

Република Северна Македонија
Градоначалник на општина Струга
Струга
м.п. / v.v.
Strugë
Kryetari i Komunës
Republika e Maqedonisë së Veriut

Изготвил:/Përpiloi:
Biljana Spaseska/ Latife Bakalli

РЕПУБЛИКАСЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISËSË VERIUT
ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS

6330 СТРУГА / 6330 STRUGË
Тел./Tel. +389 46 781 335, 781 223, 782 015,
Факс/Faks 781 434
web: struga.gov.mk,
e-mail: kryetari@struga.gov.mk, info@struga.gov.mk

Сектор: / Sektori:
Сектор за
Одделение: / Njësia:
Одделение за

Бр./Nr._____

07.11.2024
Општина Струга
Komuna e Strugës

Наслов на програмата	ПРОГРАМА ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ	
Општина	СТРУГА	
Сектор / Одделение за спроведување на програмата		
Вид на програма	Хоризонтална ☐	Вертикална ☐
Правна основа		
1. Вовед / опис на програмата	Програмата за родова еднаквост за 2025 година е иницијатива на Општина Струга со цел промовирање и имплементирање на родово сензитивни политики во клучните сектори како што се социјалната заштита, економијата, образованието и здравството. Со акцент на инклузивноста и соработка со различни заедници, програмата има за цел да ги адресира родовите предизвици преку конкретни активности и мерки кои ја унапредуваат рамноправноста во општеството. Програмата се темели на стратешки пристап кој опфаќа мултидисциплинарни активности за поддршка на маргинализираните групи, подобрување на животните услови и создавање на еднакви можности за сите. Особен акцент е ставен на активностите кои ги третираат чувствителните аспекти на здравствената заштита, образованието и социјалната сигурност, додека се промовира мултиетничката и родовата инклузивност. Со реализирање на оваа програма, Општина Струга се стреми да изгради похумано, праведно и инклузивно општество, каде сите жители ќе имаат можност за еднаков пристап до услуги и ресурси, независно од нивниот пол, етничка или социјална припадност. Преку одредените активности, програмата ќе придонесе кон подобрување на животот на граѓаните и ќе постави основа за трајни промени кон постигнување на родова рамноправност.	
2.	**1. Анализа на состојбите и потребите**	

идентификување на точки за подобрување **Procesi i miratimit të programit ose identifikimi i pikëve për përmirësim**	Прибирање на податоци за социо-економски и образовни индикатори, здравствена состојба и социјална заштита, со акцент на родовата димензија. Анкетирање на граѓаните, институциите, училиштата и здравствените установи за да се идентификуваат главните пречки за постигнување на родова рамноправност. 2. Вклучување на сите релевантни чинители Процесот на донесување е инклузивен и се базира на консултации со: Координаторот за еднакви можности на Општина Струга Комисијата за еднакви можности при Советот на Општина Струга Претставници од различни етнички заедници и граѓански организации Стручни лица од областа на здравството, образованието и социјалната заштита 3. Дефинирање на приоритетни области и цели Врз основа на собраните податоци и консултации, се идентификуваат главните области за интервенција: Подобрување на пристапот до здравствени услуги (особено превентивни програми). Борба против врсничкото насилство преку едукативни и превентивни активности. Поддршка на учениците и родителите преку воведување на целодневен престој. Финансиска помош за еднородителски семејства. 4. Изработка на програмата Секој сегмент од програмата е разработен со јасни цели, активности, индикатори за успех и буџетска рамка. Документот е подготвен од работна група составена од координаторите за родова еднаквост и стручњаци од соодветни области. 5. Јавна расправа и усвојување Предлог-програмата се става на јавна расправа каде граѓаните, институциите и организациите можат да дадат свои предлози и забелешки. По ова, програмата се ревидира и се доставува до Советот на Општина Струга за усвојување. **Потенцијални точки за подобрување** **1. Подобрување на комуникацијата со заедниците** • Зголемена вклученост на сите етнички заедници преку превод на клучни документи и обезбедување толкувачи. **2. Појасно дефинирани родови индикатори** • Прецизни и мерливи индикатори за успех, со поделба според пол, етничка припадност и социјален статус. **3. Поголема финансиска поддршка** • Зголемување на буџетските средства за едукативни и промотивни активности, особено во руралните делови. **4. Постојан мониторинг и евалуација** • Воведување на редовен мониторинг од независно тело за оценка на ефективноста на активностите и родовата рамноправност. **5. Воспоставување партнерства со приватниот сектор** • Ангажирање на компании кои преку општествена одговорност ќе придонесат за подобрување на социјалните и образовните услови. **6. Промоција и информирање** • Зголемување на видливоста на програмата преку медиумска

	покриеност, социјални мрежи и јавни настани за да се подигне свеста кај граѓаните за важноста на родовата еднаквост. Со вакви пристапи, програмата може да добие поголема ефективност и поширок опсег на влијание врз граѓаните на Општина Струга.
3. **Цел на програма (цели и описи)** **Qëllimi i programit (qëllime dhe përshkrime)**	**Цел на Програмата за Родова Еднаквост за 2025 година** Целта на Програмата за Родова Еднаквост за 2025 година е да промовира и имплементира родово сензитивни политики и мерки во различни сектори од општествениот живот со цел: • Унапредување на родовата рамноправност. • Подобрување на условите за живот за сите жители на Општина Струга, без оглед на нивниот пол, етничка или социјална припадност. • Создавање на инклузивна заедница во која сите граѓани имаат еднаков пристап до услуги, ресурси и можности. **Клучни Цели на Програмата** **1. Подобрување на здравствената заштита со акцент на родовиот пристап** • **Цел**: Зголемување на довербата во имунизацијата и подобрување на опфатот на вакцинации кај децата. • **Опис**: Развивање на кампањи за подигнување на јавната свест за важноста на имунизацијата преку едукација на родители, наставници и здравствен персонал. **2. Справување со врсничкото насилство (булинг)** • **Цел**: Намалување на појавата на врсничко насилство во училиштата и креирање безбедна средина за учениците. • **Опис**: Едукативни трибини и обуки за родители, наставници и ученици со цел да се поттикне емпатија, соработка и разбирање на различностите. **3. Воведување на целодневен престој за учениците во основните училишта** • **Цел**: Поддршка на родителите во балансирањето на семејниот и професионалниот живот. • **Опис**: Обезбедување целодневна грижа за учениците од прво до трето одделение во училиштата, со приоритет за деца на самохрани родители и деца од семејства каде двата родителa се вработени. **4. Финансиска поддршка за еднородителски семејства** • **Цел**: Намалување на финансискиот товар врз еднородителските семејства и обезбедување еднакви можности за децата. • **Опис**: Исплата на еднократна парична помош за родителите од еднородителски семејства за секое дете кое е ученик во основно образование. **5. Поттикнување на мултиетничка и родова инклузивност** • **Цел**: Промовирање на еднаква застапеност на мажи и жени од сите етнички заедници во активностите на програмата. • **Опис**: Сите активности се дизајнирани да бидат инклузивни и да обезбедат рамноправност, со посебен акцент на чувствителноста кон културните и родовите разлики.
4. **Мерки (тематска област)** **Masa (sfera tematike)**	Програмата се темели на мерки распоредени по тематски области, секоја со фокус на унапредување на родовата рамноправност во различни сектори на општествениот живот. Овие мерки се дизајнирани да ги адресираат специфичните потреби на граѓаните од Општина Струга преку инклузивен и родово сензитивен пристап. **1. Област: Здравствена заштита** **Мерка 1.1: Подигнување на довербата во имунизацијата**

	• Организирање на трибини и јавни дискусии за важноста на вакцините. • Обезбедување едукативни материјали и медиумска кампања за имунизација. • Спроведување на обуки за здравствениот персонал со акцент на културната и родовата сензитивност. **Мерка 1.2: Промоција на превентивна здравствена грижа** • Информирање на граѓаните за важноста на редовните здравствени проверки. • Обезбедување пристап до здравствени услуги за маргинализираните заедници. **2. Област: Образование и развој на младите** **Мерка 2.1: Превенција и советување за врсничко насилство** • Организирање на едукативни работилници за ученици, наставници и родители. • Вклучување на професионалци (психолози, социолози) за справување со булингот. • Развивање стратегии за сајбер-безбедност во училиштата. **Мерка 2.2: Воведување на целодневен престој во училиштата** • Адаптација на училишните простории за целодневен престој. • Вработување дополнителен кадар за поддршка на целодневната програма. • Вклучување на родителите во процесот на планирање и мониторинг. **3. Област: Социјална поддршка** **Мерка 3.1: Финансиска помош за еднородителски семејства** • Обезбедување парична помош за ученици од еднородителски семејства. • Формирање на тим за идентификација и поддршка на овие семејства. **Мерка 3.2: Поддршка за вработување на родители** • Организирање обуки и програми за поддршка на вработеноста на самохрани родители. • Стимулација на вработување преку партнерства со компании. **4. Област: Мултиетничка и родова инклузивност** **Мерка 4.1: Промоција на мултиетничка соработка** • Организирање на настани со учество на различни етнички заедници. • Обезбедување превод и приспособување на активностите за сите јазици што се користат во општината. **Мерка 4.2: Родово сензитивни обуки** • Спроведување на обуки за службеници и советници во општината за родова рамноправност. • Подготовка на упатства и политики за родова инклузивност во јавните услуги. **5. Област: Економија и вработување** **Мерка 5.1: Поддршка за жените претприемачи** • Организирање обуки за финансиска писменост и претприемништво. • Обезбедување грантови и поволни кредити за бизниси водени од жени. **Мерка 5.2: Балансирање на работниот и семејниот живот** • Поттикнување на компаниите да воведат флексибилни работни часови. • Воспоставување дневни центри за грижа за деца во рамките на работните места. **6. Област: Мониторинг и евалуација**

	Мерка 6.1: Редовно следење на имплементацијата • Воспоставување тело за мониторинг кое ќе ја следи реализацијата на програмата. • Редовно известување за резултатите и постигнувањата. **Мерка 6.2: Евалуација на ефективноста** • Организирање анкети и фокус групи за мерење на задоволството на граѓаните. • Подготовка на годишен извештај со препораки за подобрување.
5. **Очекувани резултати од мерките** **Rezultate të pritshme nga masat**	1. Подигната свест за важноста на вакцинацијата и зголемен опфат на децата со задолжителни вакцини. 2. Намалување на врсничкото насилство и подобрување на менталното здравје на децата. 3. Подобрени услови за образование преку целодневен престој и олеснување на секојдневниот живот на родителите. 4. Финансиска помош за еднородителските семејства која ќе им овозможи полесен пристап до образование за нивните деца. 5. Зголемена инклузивност и родова рамноправност во сите аспекти на општествениот живот. Програмата е дизајнирана да биде динамична, со можност за адаптација врз основа на тековните потреби на заедницата, обезбедувајќи долгорочна одржливост на родовата рамноправност.
6. **Ризици** **Rreziqe**	**1. Ризици поврзани со финансирањето** • Недоволни финансиски средства: Непредвидено намалување на буџетот или доцнење на исплатите би можело да го одложи спроведувањето на одредени активности. • Нерационална распределба на средства: Недостаток на ефикасно планирање може да доведе до лоша алокација на ресурсите. **2. Ризици од недоволна поддршка на заинтересираните страни** • Недостаток на поддршка од локалните институции: Одредени институции или индивидуи може да покажат отпор кон имплементацијата на мерките. • Слаба вклученост на граѓаните: Ниска свест или интерес од страна на заедниците би можела да го намали влијанието на активностите. • Недоволна поддршка од приватниот сектор: Приватниот сектор можеби нема да биде заинтересиран за учество во програмата, што би можело да влијае на економските аспекти на родовата еднаквост. **3. Ризици поврзани со културните и општествените фактори** • Културни бариери: Во одредени етнички или социјални групи, традиционалните ставови за родовите улоги може да спречат учество во активностите. • Родов стереотипизам: Постоење на стереотипи може да го намали влијанието на едукативните активности. **4. Ризици од техничка природа** • Недостаток на кадар: Недостаток на обучен персонал за спроведување на активностите (наставници, психолози, координатори). • Неподготвеност на инфраструктурата: Училишните и здравствените установи можеби нема да имаат адекватни простории или опрема за реализација на активностите. **5. Ризици поврзани со управувањето**

	• Недоволна координација меѓу чинителите: Некои активности може да се соочат со застој поради слаба комуникација и координација меѓу институциите. • Недостаток на мониторинг и евалуација: Недоволна контрола врз реализацијата би можела да доведе до слабости кои нема да бидат навреме адресирани. **6. Ризици од политичка природа** • Политички влијанија: Политички промени или несогласувања во Советот на Општина Струга можат да ја одложат или изменат програмата. • Зависност од изборниот процес: Реализацијата на одредени активности може да зависи од исходот на локалните избори, особено во поглед на поддршката за финансиски мерки. **Стратегии за намалување на ризиците** 1. Прецизно планирање на буџетот: Осигурување дека средствата се рационално распределени. 2. Комуникациски стратегии: Промоција и вклучување на заедниците и институциите за да се подигне нивната свест и интерес. 3. Културна сензибилизација: Организирање на активности со почит кон културните специфики на различните заедници. 4. Континуирана обука: Обезбедување обука за сите чинители вклучени во спроведувањето на програмата. 5. Мониторинг и евалуација: Редовно следење на напредокот и навремено решавање на проблемите. 6. Политичка неутралност: Програмата треба да биде промовирана како општо добро, независно од политичките влијанија.
7. **Буџет на програмата и извори на финансирање** **Buxheti i programit dhe burimet e financimit**	**Буџет на Програмата за Родова Еднаквост за 2025 година** **Вкупен буџет:** 790,000 денари Буџетот е распределен за активности и мерки кои ќе се спроведат во рамките на програмата. **Распределба на буџетот по активности:** 1. **Превентивна здравствена заштита (Вакцинација)** ○ **Буџет:** 60,000 денари ▪ Хонорари за предавачи и преведувачи ▪ Освежување за учесниците ▪ Печатење на едукативни и промотивни материјали и постери 2. **Превенција и советување за врсничко насилство (Булинг)** ○ **Буџет:** 30,000 денари ▪ Освежување за учесниците ▪ Организација на едукативни трибини 3. **Процес за отворање на паралелки за целодневен престој** ○ **Буџет:** 100,000 денари ▪ Набавка на потребни средства за училиштата за непречено функционирање на целодневниот престој 4. **Еднократна финансиска помош за еднородителски семејства** ○ **Буџет:** 600,000 денари ▪ Директна исплата на 3,000 денари по ученик за учебната година 2025/2026 **Извори на финансирање:**

	1. **Буџет на Општина Струга** ○ Основен извор за финансирање на програмата, обезбедувајќи средства за приоритетните активности. 2. **Донации од приватниот сектор** ○ Преку партнерства со општествено одговорни компании (на пр., АД „Макпетрол"), особено за активности како превенција на врсничко насилство. 3. **Владини фондови и поддршка од национални институции** ○ Финансиска поддршка од Министерството за труд и социјална политика и Министерството за образование и наука за активности поврзани со родовата еднаквост и образованието. 4. **Меѓународни донатори и организации** ○ Потенцијална поддршка од меѓународни институции како UN Women, UNICEF, UNDP, или Европската унија, кои активно работат на полето на родовата еднаквост. 5. **Грантови од граѓански организации** ○ Вклучување на локални и национални невладини организации кои може да обезбедат грантови за активности во рамките на програмата. **Стратегија за дополнителна мобилизација на средства** • **Кампања за општествена одговорност:** Промовирање на програмата кај приватниот сектор за да се обезбеди поголема финансиска и логистичка поддршка. • **Аплицирање за меѓународни фондови:** Подготовка на проектни предлози за меѓународни донатори кои поддржуваат иницијативи за родова еднаквост. • **Партнерства со јавни институции:** Заеднички активности со министерства и агенции за дополнително финансирање на специфични проекти.
8. **Следење и известување (евалуација)** **Ndjekje dhe njoftim (evaluim)**	**1. Механизам за следење (Мониторинг)** **Цели на мониторингот:** • Обезбедување редовна контрола врз напредокот на активностите. • Идентификување на пречките и нивно навремено решавање. • Проверка на постигнувањето на родово сензитивните цели. **Процес на мониторинг:** 1. **Формирање на работна група за мониторинг:** ○ Групата ќе биде составена од претставници на Општина Струга, координаторите за родова еднаквост, членовите на Комисијата за еднакви можности, како и претставници од граѓански организации. 2. **Поставување јасни индикатори за следење:** ○ Број на учесници во активности, поделен по пол, етничка припадност и социјален статус. ○ Реализирани активности според планираниот буџет и време. ○ Број на семејства/ученици кои добиле поддршка (финансиска, образовна, здравствена). 3. **Редовно собирање податоци:** ○ Спроведување анкети, интервјуа и фокус-групи со учесниците во активностите. ○ Анализа на административните податоци за реализацијата на активностите. 4. **Периодично известување:** ○ Подготовка на квартални извештаи за напредокот. ○ Извештаите ќе бидат јавно достапни за зголемување на

	транспарентноста. **2. Евалуација на програмата** **Цели на евалуацијата:** • Оценка на ефективноста на спроведените активности. • Утврдување на степенот на постигнување на поставените цели. • Генерирање препораки за подобрување на идните програми. **Типови на евалуација:** 1. **Формирачка евалуација (Formative Evaluation):** ○ Ќе се спроведува за време на имплементацијата за да се направат корекции и подобрувања. 2. **Сумирачка евалуација (Summative Evaluation):** ○ Ќе се спроведе на крајот на програмата за да се оцени конечниот успех и влијание. **Методи за евалуација:** • **Квантитативни методи:** ○ Анализа на статистички податоци за учество и резултати (вакцинации, намален булинг, број на корисници на целодневен престој). • **Квалитативни методи:** ○ Спроведување интервјуа и дискусии за оценка на задоволството и влијанието врз заедниците. • **Компаративна анализа:** ○ Споредба на состојбите пред и по реализацијата на програмата. **3. Известување** **Клучни извештаи:** 1. **Квартални извештаи:** ○ Детален преглед на спроведените активности, финансиската потрошувачка и предизвиците. 2. **Годишен извештај:** ○ Обединување на сите податоци за резултатите од програмата, родовите индикатори и финансиската анализа. ○ Ќе биде презентиран пред Советот на Општина Струга и достапен за јавноста. 3. **Финален извештај:** ○ Се подготвува по завршувањето на програмата и содржи анализа на постигнатите цели, препораки и научени лекции. **4. Индикатори за успех** 1. **Опфат на активности:** ○ Процент на реализирани активности според планот. 2. **Родов баланс:** ○ Рамномерна застапеност на мажи и жени во активностите. 3. **Влијание врз таргет-групите:** ○ Зголемен опфат со вакцинација, намалено врсничко насилство, финансиска поддршка на семејства. 4. **Задоволство на учесниците:** ○ Позитивни повратни информации од анкети и интервјуа.
9. **Преодни и завршни одредби** **Dispozita kalimtare dhe përfundimtare**	Ова Програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен Гласник на Општина Струга", а ќе се применува од 01.01.2025 година. Ky Program hyn në fuqi me ditën e tetë pas publikimit në"Informatorin zyrtar të Komunës së Strugës", kurse do të zbatohet nga data 01.01.2025.

РЕПУБЛИКАСЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISËSË VERIUT
ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS

6330 СТРУГА / 6330 STRUGË
Тел./Tel. +389 46 781 335, 781 223, 782 015,
Факс/Faks 781 434
web: struga.gov.mk,
e-mail: kryetari@struga.gov.mk, info@struga.gov.mk

Бр./Nr._____

Општина Струга
Komuna e Strugës

Сектор: / Sektori:
Сектор за
Одделение: / Njësia:
Одделение за

Titulli i programit	**PROGRAM PËR BARAZI GJINORE**
Komuna	STRUGË
Sektori / Njësia për zbatim të programit	
Lloji i programit	Horizontal ☐ Vertikal ☐
Baza juridike	
1. Hyrje / përshkrim i programit	Programi për Barazi Gjinore për vitin 2025 është iniciativë e Komunës së Strugës me qëllim të promovimit dhe zbatimit të politikave të ndjeshme gjinore në sektorët kyç si mbrojtja sociale, ekonomia, arsimi dhe shëndetësia. Me theks në përfshirjen dhe bashkëpunimin me komunitete të ndryshme, programi synon të adresojë sfidat gjinore përmes aktiviteteve dhe masave specifike që promovojnë barazinë në shoqëri. Programi bazohet në qasje strategjike që përfshin aktivitete shumëdisiplinore për të mbështetur grupet e margjinalizuara, për të përmirësuar kushtet e jetesës dhe për të krijuar mundësi të barabarta për të gjithë. Theks i veçantë i kushtohet aktiviteteve që trajtojnë aspekte të ndjeshme të kujdesit shëndetësor, arsimit dhe sigurisë sociale, duke promovuar përfshirjen multietnike dhe gjinore. Me zbatimin e këtij programi, Komuna e Strugës përpiqet të ndërtojë një shoqëri më humane, më të drejtë dhe gjithëpërfshirëse, ku të gjithë banorët do të kenë mundësi të kenë qasje të barabartë në shërbime dhe burime, pavarësisht nga gjinia, përkatësia etnike apo përkatësia sociale. Nëpërmjet aktiviteteve specifike, programi do të kontribuojë në përmirësimin e jetës së qytetarëve dhe do të vendosë bazat për ndryshime të qëndrueshme drejt arritjes së barazisë gjinore.
2. Procesi i miratimit të programit ose identifikimi i pikëve për përmirësim	**1. Analiza e situatave dhe nevojave** Hapi i parë në hartimin e programit është një analizë e hollësishme e situatave aktuale dhe sfidave gjinore në komunë. Kjo përfshinë: • Mbledhjen e të dhënave mbi treguesit socio-ekonomikë dhe arsimorë, gjendjen shëndetësore dhe mbrojtjen sociale, me theks te dimensioni gjinor.

- Kryerjen e anketave me qytetarët, institucionet, shkollat dhe institucionet shëndetësore për të identifikuar pengesat kryesore në arritjen e barazisë gjinore.

2. Përfshirja e të gjithë palëve përkatës të interesuar

Procesi i miratimit është gjithëpërfshirës dhe bazohet në konsultime me:

- Koordinatorin për mundësi të barabarta të Komunës së Strugës.
- Komisionin për mundësi të barabarta pranë Këshillit të Komunës së Strugës.
- Përfaqësues nga komunitete të ndryshme etnike dhe organizata qytetare.
- Ekspertë nga fusha e shëndetësisë, arsimit dhe mbrojtjes sociale.

3. Përcaktimi i fushave dhe qëllimeve prioritare

Bazuar në të dhënat e mbledhura dhe konsultimet, janë identifikuar fushat kryesore për ndërhyrje:
Përmirësimi i qasjes në shërbimet shëndetësore (veçanërisht programet parandaluese).
Lufta kundër dhunës së bashkëmoshatarëve përmes aktiviteteve edukative dhe parandaluese.
Mbështetje e nxënësve dhe prindërërve përmes hapjes së një qëndrimi të plotë ditor.
Ndihmë financiare për familjet me një prind.

4. Përpunimi i programit

Çdo segment i programit është punuar me objektiva të qarta, aktivitete, tregues suksesi dhe një kornizë buxhetore. Dokumenti është përgatitur nga një grup pune i përbërë nga koordinatorë për barazi gjinore dhe ekspertë të fushave përkatëse.

5. Diskutimi publik dhe miratimi

Propozim – Programi vihet në diskutim publik ku qytetarët, institucionet dhe organizatat mund të bëjnë sugjerimet dhe komentet e tyre. Pas kësaj, programi rishikohet dhe dorëzohet në Këshillin e Komunës së Strugës për miratim.

1. Përmirësimi i komunikimit me komunitetet

- Përfshirje më e madhe e të gjitha komuniteteve etnike përmes përkthimit të dokumenteve kryesore dhe sigurimit të përkthyesve.

2. Tregues gjinorë më të qartë

- Tregues të saktë dhe të matshëm të suksesit, të ndarë sipas gjinisë, përkatësisë etnike dhe statusit social.

3. Mbështetje financiare më e madhe

- Rritje e fondeve buxhetore për aktivitete edukative dhe promovuese, sidomos në zonat rurale.

4. Monitorim dhe vlerësim i vazhdueshëm

- Realizimi i monitorimit të rregullt nga grupe të pavarur për vlerësimin e efektivitetit të aktiviteteve dhe barazisë gjinore.

	5. Krijimi i partneriteteve me sektorin privat • Angazhimi i kompanive që përmes përgjegjësisë sociale do të kontribuojnë në përmirësimin e kushteve sociale dhe arsimore. **6. Promovimi dhe informimi** • Rritja e dukshmërisë së programit përmes mbulimit mediatik, rrjeteve sociale dhe ngjarjeve publike për të rritur ndërgjegjësimin e qytetarëve mbi rëndësinë e barazisë gjinore. Me qasje të tilla, programi mund të fitojë efektivitet më të madh dhe të gjerë të ndikimit te qytetarët e Komunës së Strugës.
3. **Qëllimet ei programit (qëllime dhe përshkrime)**	**Qëllimi i Programit për Barazi Gjinore për vitin 2025** Qëllimi i Programit për Barazi Gjinore për vitin 2025 është promovimi dhe zbatimi i politikave dhe masave të ndjeshme ndaj gjinisë në sektorë të ndryshëm të jetës shoqërore me qëllim: • Avansimi i barazisë gjinore. • Përmirësimin e kushteve të jetesës për të gjithë banorët e Komunës së Strugës, pavarësisht nga gjinia, përkatësia etnike apo sociale. • Krijimin e një komuniteti gjithëpërfshirës ku të gjithë qytetarët kanë qasje të barabartë në shërbime, mjete dhe mundësi. **Qëllimet kryesore të Programit** **1. Përmirësimi i kujdesit shëndetësor me fokus në qasjen gjinore** • **Qëllimi:** Rritja e besimit në vaksinim dhe përmirësimi i përfshirjes në imunizimin e fëmijëve. • **Përshkrimi:** Zhvillimi i fushatave për ndërgjegjësimin e publike mbi rëndësinë e vaksinimit përmes edukimit të prindërve, mësuesve dhe personelit shëndetësor. **2. Trajtimi i dhunës ndërmjet bashkëmoshatarëve (bullizmit)** • **Qëllimi:** Ulja e rasteve të bullizmit në shkolla dhe krijimi i një mjedisi të sigurt për nxënësit. • **Përshkrimi:** Tribuna edukative dhe trajnime për prindërit, mësuesit dhe nxënësit për të nxitur empatinë, bashkëpunimin dhe mirëkuptimin e diversitetit. **3. Realizimi i qëndrimit të plotë ditor për nxënësit në shkollat fillore** • **Qëllimi:** Mbështetja e prindërve në balancimin e jetës familjare dhe profesionale. • **Përshkrimi:** Sigurimi i kujdesit ditor për nxënësit e klasave 1-3 në shkolla, me prioritet për fëmijët e prindërve të vetëm dhe ata nga familjet ku të dy prindërit janë të punësuar. **4. Mbështetje financiare për familjet me një prind** • **Qëllimi:** Ulja e barrës financiare mbi familjet me një prind dhe sigurimi i

	mundësive të barabarta për fëmijët. • **Përshkrimi:** Pagesa e një ndihme financiare të njëhershme për prindërit e familjeve me një prind për çdo fëmijë që ndjek arsimin fillor. **5. Nxitja e gjithëpërfshirjes multietnike dhe gjinore** • **Qëllimi:** Promovimi i përfaqësimit të barabartë të burrave dhe grave nga të gjitha komunitetet etnike në aktivitetet e programit. • **Përshkrimi:** Të gjitha aktivitetet janë projektuar të jenë gjithëpërfshirëse dhe të sigurojnë barazi, me theks të veçantë në ndjeshmërinë ndaj dallimeve kulturore dhe gjinore.
4. Masa (sfera tematike)	Programi bazohet në masa të ndara sipas fushave tematike, secila e përqendruar në përmirësimin e barazisë gjinore në sektorë të ndryshëm të jetës shoqërore. Këto masa janë dizajnuar për të adresuar nevojat specifike të qytetarëve të Komunës së Strugës përmes një qasjeje gjithëpërfshirëse dhe të ndjeshme ndaj gjinisë **1. Fusha: Kujdesi Shëndetësor** **Masa 1.1: Rritja e besimit në imunizim** • Organizimi i tribunave dhe diskutimeve publike mbi rëndësinë e vaksinave. • Sigurimi i materialeve edukative dhe fushata mediatike për imunizimin. • Trajnime për personelin shëndetësor, me theks në ndjeshmërinë kulturore dhe gjinore. **Masa 1.2: Promovimi i kujdesit shëndetësor parandalues** • Informimi i qytetarëve për rëndësinë e kontrolleve shëndetësore të rregullta. • Sigurimi i aksesit në shërbime shëndetësore për komunitetet e margjinalizuara. **2. Fusha: Arsimi dhe Zhvillimi i të Rinjve** **Masa 2.1: Parandalimi dhe këshillimi për dhunën ndërmjet bashkëmoshatarëve (bullizmi)** • Organizimi i punëtorive edukative për nxënës, mësues dhe prindër. • Përfshirja e profesionistëve (psikologë, sociologë) për të trajtuar bullizmin. • Zhvillimi i strategjive për siguri kibernetike në shkolla. **Masa 2.2: Realizimi i qëndrimit të plotë ditor në shkolla** • Adaptimi i ambienteve shkollore për qëndrim të plotë ditor. • Punësimi i stafit shtesë për mbështetjen e programit ditor. • Përfshirja e prindërve në procesin e planifikimit dhe monitorimit. **3. Fusha: Mbështetja Sociale** **Masa 3.1: Ndihmë financiare për familjet me një prind** • Sigurimi i ndihmës financiare për nxënësit nga familjet me një prind.

	• Formimi i një ekipi për identifikimin dhe mbështetjen e këtyre familjeve. **Masa 3.2: Mbështetje për punësimin e prindërve** • Organizimi i trajnimeve dhe programeve për punësimin e prindërve të vetëm. • Nxitja e punësimit përmes partneriteteve me kompani. **4. Fusha: Përfshirja Multietnike dhe Gjinore** **Masa 4.1: Promovimi i bashkëpunimit multietnik** • Organizimi i ngjarjeve me pjesëmarrjen e komuniteteve të ndryshme etnike. • Sigurimi i përkthimit dhe përshtatjes së aktiviteteve në të gjitha gjuhët që përdoren në komunë. **Masa 4.2: Trajnime të ndjeshme ndaj gjinisë** • Trajnime për zyrtarët dhe këshilltarët e komunës për barazinë gjinore. • Hartimi i udhëzimeve dhe politikave për përfshirjen gjinore në shërbimet publike. **5. Fusha: Ekonomia dhe Punësimi** **Masa 5.1: Mbështetje për gratë ndërmarrëse** • Organizimi i trajnimeve për njohuri financiare dhe ndërmarrësi. • Sigurimi i granteve dhe kredive të favorshme për bizneset e drejtuara nga gratë. **Masa 5.2: Balancimi i jetës profesionale dhe familjare** • Nxitja e kompanive për të futur orare fleksibël pune. • Krijimi i qendrave ditore për kujdesin ndaj fëmijëve brenda vendeve të punës. **6. Fusha: Monitorimi dhe Vlerësimi** **Masa 6.1: Monitorimi i rregullt i zbatimit** • Krijimi i një trupe monitoruese për të ndjekur zbatimin e programit. • Raportim i rregullt mbi rezultatet dhe arritjet. **Masa 6.2: Vlerësimi i efektivitetit** • Organizimi i anketave dhe grupeve fokuse për të matur kënaqësinë e qytetarëve. • Përgatitja e një raporti vjetor me rekomandime për përmirësime.
5. Rezultate të pritshme nga masat	1. Rritja e ndërgjegjësimit për rëndësinë e vaksinimit dhe rritja e mbulimit të fëmijëve me vaksinat e detyrueshme. 2. Reduktimi i dhunës së bashkëmoshatarëve dhe përmirësimi i shëndetit mendor të fëmijëve. 3. Përmirësimi i kushteve për arsimim nëpërmjet qëndrimit gjithëditor dhe lehtësimit të jetës së përditshme të prindërve.

	4. Ndihma financiare për familjet me një prind që do të mundësojë qasje më të lehtë në arsim për fëmijët e tyre. 5. Rritja e gjithëpërfshirjes dhe barazisë gjinore në të gjitha aspektet e jetës shoqërore. Programi është projektuar të jetë dinamik, me mundësi përshtatjeje bazuar në nevojat aktuale të komunitetit, duke siguruar qëndrueshmëri afatgjatë të barazisë gjinore.
6. Rreziqe	**1. Rreziqet që lidhen me financimin** • Burime të pamjaftueshme financiare: Shkurtimet e paparashikuara të buxhetit ose vonesat e pagesave mund të vonojnë zbatimin e disa aktiviteteve. • Shpërndarja joracionale e fondeve: Mungesa e planifikimit efektiv mund të çojë në shpërndarje të dobët të burimeve. **2. Rreziqet e mbështetjes së pamjaftueshme të palëve të interesuara** • Mungesa e mbështetjes nga institucionet vendore:Disa institucione apo individë mund të shfaqin rezistencë ndaj zbatimit të masave. • Përfshirja e dobët e qytetarëve: Ndërgjegjësimi ose interesi i ulët nga ana e komuniteteve mund të zvogëlojë ndikimin e aktiviteteve. • Mbështetje e pamjaftueshme nga sektori privat: Sektori privat mund të mos jetë i interesuar të marrë pjesë në program, gjë që mund të ndikojë në aspektet ekonomike të barazisë gjinore. **3. Rreziqet që lidhen me faktorët kulturorë dhe socialë** • Barrierat kulturore: Në grupe të caktuara etnike ose sociale, qëndrimet tradicionale për rolet gjinore mund të pengojnë pjesëmarrjen në aktivitete. • Stereotipet gjinore: Ekzistenca e stereotipeve mund të zvogëlojë ndikimin e aktiviteteve edukative. **4. Rreziqet e natyrës teknike** • Mungesa e stafit: Mungesa e personelit të trajnuar për zbatimin e aktiviteteve (mësues, psikologë, koordinatorë). • Papërgatitja e infrastrukturës: Shkollat dhe objektet shëndetësore mund të mos kenë dhoma ose pajisje të përshtatshme për të kryer aktivitetet. **5. Rreziqet që lidhen me menaxhimin** • Koordinim i pamjaftueshëm ndërmjet palëve të interesuara:Disa aktivitete mund të ngecin për shkak të komunikimit dhe koordinimit të dobët ndërmjet institucioneve. • Mungesa e monitorimit dhe vlerësimit: Kontrolli i pamjaftueshëm mbi zbatimin mund të çojë në dobësi që nuk do të adresohen me kohë. **6. Rreziqet me karakter politik** • Ndikimet politike: Ndryshimet politike apo mosmarrëveshjet në Këshillin e Komunës së Strugës mund të vonojnë ose modifikojnë programin. • Varësia nga procesi zgjedhor: Realizimi i aktiviteteve të caktuara mund të varet nga rezultati i zgjedhjeve lokale, veçanërisht në aspektin e mbështetjes për masat financiare. **Srategji për reduktimin e rreziqeve** 1. Planifikimi i saktë i buxhetit: Sigurimi që fondet janë ndarë në mënyrë racionale. 2. Strategjitë e komunikimit: Promovimi dhe përfshirja e komuniteteve dhe institucioneve për të rritur ndërgjegjësimin dhe interesin e tyre. 3. Sensibilizimi kulturor: Organizimi i aktiviteteve në lidhje me specifikat kulturore të komuniteteve të ndryshme.

	4. Trajnimi i vazhdueshëm: Ofrimi i trajnimeve për të gjithë aktorët e përfshirë në zbatimin e programit. 5. Monitorimi dhe vlerësimi: Monitorimi i rregullt i progresit dhe zgjidhja në kohë e problemeve. 6. Neutraliteti politik: Programi duhet të promovohet si një e mirë publike, e pavarur nga ndikimet politike.
7. Buxheti i programit dhe burimet e financimit	**Buxheti i Programit për Barazi Gjinore për vitin 2025** **Buxheti i përgjithshëm**: 790.000 denarë Buxheti është ndarë për aktivitetet dhe masat që do të realizohen në kuadër të programit. **Shpërndarja e buxhetit sipas aktiviteteve:** **1. Kujdesi shëndetësor parandalues (vaksinimi)** • **Buxheti**: 60.000 denarë • Pagesa për pedagogë dhe përkthyes • Pije freskuese për pjesëmarrësit • Printimi i materialeve dhe posterave edukativo-promocionale **2. Parandalimi dhe kështillimi për dhunën e bashkëmoshatarëve (bullizmi)** • **Buxheti**: 30.000 denarë • Pije freskuese për pjesëmarrësit • Organizimi i tribunave edukative **3. Procesi për hapjen e klasave për qëndrim gjithëditor** • **Buxheti**: 100.000 denarë • Sigurimi i fondeve të nevojshme për shkollat për funksionimin e qëndrimit gjithëditor **4. Ndihmë financiare të një hershëm për familjet me një prind** • **Buxheti**: 600.000 denarë • Pagesa të menjëhershëm prej 3000 denarë për nxënësit për vitin akademik 2025/2026 **Burimet e financimit:** **Buxheti i Komunës së Strugës** • Burimi bazë i financimit të programit, sigurimi i fondeve për aktivitetet prioritare. **2. Donacione nga sektori privat** • Nëpërmjet partneriteteve me kompanitë përgjegjëse shoqërore (p.sh. SHA "Makpetrol"), veçanërisht për aktivitete si parandalimi i dhunës nga bashkëmoshatarët. **3. Fondet e qeverisë dhe mbështetje nga institucionet kombëtare** • Mbështetje financiare nga Ministria e Punës dhe Politikës Sociale dhe Ministria e Arsimit dhe Shkencës për aktivitetet që kanë të bëjnë me barazinë gjinore dhe arsimin. **4. Donatorët dhe organizatat ndërkombëtare** • Mbështetje e mundshme nga institucionet ndërkombëtare si UN Women, UNICEF, UNDP ose Bashkimi Evropian, të cilat punojnë në mënyrë aktive në

	fushën e barazisë gjinore. **5. Grantet nga organizatat e shoqërisë civile** • Përfshirja e organizatave joqeveritare vendore dhe kombëtare që mund të ofrojnë grante për aktivitetet në kuadër të programit. **Strategjia për mobilizimin e fondeve shtesë** • **Fushata e Përgjegjësisë Sociale:** Promovimi i programit tek sektori privat për të ofruar mbështetje më të madhe financiare dhe logjistike. • **Aplikimi për fondet ndërkombëtare:** Përgatitja e projekt propozimeve për donatorët ndërkombëtarë që mbështesin iniciativat për barazi gjinore. • **Partneritetet me institucionet publike:** Aktivitete të përbashkëta me ministritë dhe agjencitë për financim shtesë të projekteve specifike.
8. Ndjekje dhe njoftim (evaluim)	**1. Mekanizmi Monitorues** **Objektivat e monitorimit:** • Sigurimi i kontrollit të rregullt mbi mbarëvajtjen e aktiviteteve. • Identifikimi i pengesave dhe zgjidhja e tyre në kohë. • Verifikimi i arritjes së synimeve të ndjeshme gjinore. **Procesi i monitorimit:** **1. Formimi i një grupi pune për monitorimin:** • Grupi do të përbëhet nga përfaqësues të Komunës së Strugës, koordinatorë për barazi gjinore, anëtarë të Komisionit për mundësi të barabarta, si dhe përfaqësues të organizatave të shoqërisë civile. **2. Vendosja e treguesve të qartë të monitorimit:** • Numri i pjesëmarrësve në aktivitete, i ndarë sipas gjinisë, përkatësisë etnike dhe statusit social. • Aktivitetet e realizuara sipas buxhetit dhe kohës së planifikuar. • Numri i familjeve/studentëve që kanë marrë mbështetje (financiare, arsimore, shëndetësore). **3. Mbledhja e rregullt e të dhënave:** • Kryerja e anketave, intervistave dhe fokus grupeve me pjesëmarrësit në aktivitete. • Analiza e të dhënave administrative për zbatimin e aktiviteteve. **4. Njoftimi periodik:** • Përgatitja e raporteve tremujore të progresit. • Raportet do të jenë në dispozicion të publikut për të rritur transparencën. **2. Vlerësimi i programit** **Objektivat e vlerësimit:** • Vlerësimi i efektivitetit të aktiviteteve të zbatuara. • Përcaktimi i shkallës së arritjes së qëllimeve të përcaktuara. • Gjenerimi i rekomandimeve për përmirësimin e programeve të ardhshme. **Llojet e vlerësimit:** **1. Vlerësimi formues:** • Do të kryhet gjatë zbatimit për të bërë korrigjime dhe përmirësime. **2. Vlerësimi përmbledhës:** • Do të kryhet në fund të programit për të vlerësuar suksesin dhe ndikimin

	përfundimtar. **Metodat e vlerësimit:** • Metodat sasiore: • Analiza e të dhënave statistikore mbi pjesëmarrjen dhe rezultatet (vaksinimet, bullizmi i reduktuar, numri i përdoruesve gjatë gjithë ditës). • **Metodat cilësore:** • Kryerja e intervistave dhe diskutimeve për të vlerësuar kënaqësinë dhe ndikimin në komunitet. • **Analiza krahasuese:** • Krahasimi i kushteve para dhe pas zbatimit të programit. **3. Njoftim** **Raportet kryesore:** **1. Raportet tremujore:** • Pasqyrë e detajuar e aktiviteteve të realizuara, konsumit financiar dhe sfidave. **2. Raporti vjetor:** • Konsolidimi i të gjitha të dhënave për rezultatet e programit, treguesit gjinorë dhe analizat financiare. • Do të prezantohet para Këshillit të Komunës së Strugës dhe do të jetë në dispozicion të publikut. **3. Raporti përfundimtar:** • Përgatiten pas përfundimit të programit dhe përmban një analizë të qëllimeve të arritura, rekomandimeve dhe mësimeve të mësuara **4. Treguesit e suksesit** **1. Fusha e aktiviteteve:** • Përqindja e aktiviteteve të realizuara sipas planit. **2. Balanca gjinore:** • Përfaqësimi i barabartë i burrave dhe grave në aktivitete. **3. Ndikimi në grupet e synuara:** • Rritja e mbulimit me vaksinim, reduktimi i dhunës së bashkëmoshatarëve, mbështetje financiare për familjet. **4. Kënaqësia e pjesëmarrësve:** • Reagime pozitive nga anketat dhe intervistat.
9. Dispozita kalimtare dhe përfundimtare	Ky Program hyn në fuqi me ditën e tetë nga dita e publikimit në "Informatorin zyrtar të Komunës së Strugës", kurse do të zbatohet nga data 01.01.2025.